

سالمند به فردی اطلاق می شود که بیش از ۶۰ سال سن داشته و به علت پیامدها و عوارض ناشی از کهولت سن و تغییرات فیزیولوژی که در بدن وی در اثر افزایش سن به وجود می آید، نیاز به مراقبت و توانبخشی دارد.

هدف کلی ایجاد بیمارستان دوستدار سالمند عبارتست از : ارتقاء کیفیت مراقبت از سالمندان با ارائه خدمات مبتنی بر شواهد.

آمار سالمندان در ایران و سایر کشورها چگونه است ؟

جمعیت افراد بالاتر از ۶۰ سال در ایران در آخرین سرشماری عمومی در سال ۱۳۸۵ (۷/۲٪) کل جمعیت، در سال ۱۳۹۰ (۸/۲٪) و پیش بینی می شود که تا سال ۱۴۰۰ به حدود ۱۰٪ کل جمعیت برسد.

آمار سالمندان در سایر کشورها انتظار می رود که از ۱۱٪ در سال ۲۰۰۷ به دو برابر (۲۲٪) در سال ۲۰۵۰ برسد.

تعریف بیمارستان دوستدار سالمند چیست ؟

بیمارستانی است که در انجام مراقبت های اساسی جهت سلامت سالمند گام بر می دارد.

سازمان بهداشت جهانی ۳ اصل مشخص برای بیمارستان های دوستدار سالمند معرفی کرده که شامل :

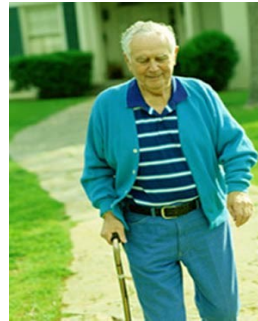
- (۱) آموزش و تربیت نیروی انسانی موردنیاز در زمینه های مرتبط با سالمندی، ارتباط با بیمار سالمند.
- (۲) وجود سیستم های مدیریتی در مراقبت از بیماران سالمند با در نظر گرفتن نیازهای آنان و به منظور تداوم در ارائه خدمات در سطح بیمارستان و جامعه مانند سیستم های ثبت اطلاعات بیماران به طوری که در هر ویزیت به کلیه سوابق بیمار دسترسی وجود داشته باشد.
- (۳) محیط فیزیکی مناسب و مطلوب به طوری که هر فرد با هر میزان ناتوانی در آن محیط احساس راحتی و امنیت داشته باشد.

استانداردهای بیمارستان دوستدار سالمند کدامند ؟

استانداردهای بیمارستان دوستدار سالمند مجموعه ای از الزامات هستند که برای اجرای برنامه بیمارستان دوستدار سالمند در سطح بیمارستان لازم می باشد.

این استانداردها شامل ۵ حیطه اصلی و هر حیطه دارای چند زیرشاخه می باشد، این حیطه ها عبارتند از :

۱. حمایت سازمانی
۲. محیط عاطفی و رفتاری
۳. اخلاق در مراقبت و تحقیقات بالینی و جلب مشارکت بیمار
۴. محیط فیزیکی
۵. فرآیندهای مراقبتی

(۱) حیطه حمایت سازمانی :

- این حیطه دارای سه زیرشاخه می باشد که شامل :
- تعهد سازمان (تشکیل کمیته دوستدار سالمند)
 - آموزش کارکنان
 - تجهیزات و تکنولوژی جدید مراقبت های مربوط به سالمندان

(۲) محیط عاطفی و رفتاری :

ارائه دهندگان مراقبت و خدمات در بیمارستان باید رفتاری توأم با احترام و بر پایه نیازهای منحصر به فرد با بیماران و همراهان داشته باشند که منجر به افزایش رضایتمندی و کیفیت تجربه بستری می شود.

استانداردهای ارزیابی محیط عاطفی و رفتاری عبارتند از :

- وجود واحد رسیدگی به شکایات
- وجود ابزار مناسب جهت دسترسی به نظرات بیماران و همراهان مانند رضایت سنجی، بازبیدهای مدیریتی، مصاحبه های جمعی، خط تلفن ویژه بیماران سالمند، صندوق پیشنهادات
- وجود برنامه عملیاتی ایمنی بیماران سالمند در بیمارستان
- توجه و احترام به سالمندان و داشتن رفتار صمیمانه با آنان
- ارتباط با فرد سالمند به عنوان یک فرد بالغ
- معرفی کردن خود به فرد سالمند و خطاب کردن سالمند به روشی که وی انتخاب می کند.
- انجام مراقبت دور از ترحم و دلسوزی و از روی محبت و احترام
- گوش دادن به صحبت های سالمند به صورت کامل
- به کار بردن ارتباط غیرکلامی مانند لبخند زدن، تکان دادن سر برای تأیید، نگاه کردن (ارتباط چشمی)
- وجود امکانات سرگرم کننده جهت سالمندان مانند پخش موزیک، تلویزیون، فیلم و کتابخانه
- پاسخ به نیازهای سالمندان بدون تأخیر

سالمند و

مراقبت‌های دوران سالمندی

واحد آموزش سلامت

۵) فرآیندهای مراقبتی :

ارائه مراقبت‌های بیمارستانی مبتنی بر شواهد و انجام بهترین عملکردها بر پایه فیزیولوژی، پاتولوژی، علوم اجتماعی وابسته به سالمندی می باشد.

استانداردهای ارزیابی این حیطة شامل :

۱. اجرایی نمودن راهنمای بالینی مرتبط با زخم بستر، سقوط بیماران، عفونت بیمارستانی، عوارض ناخواسته دارویی به منظور کاهش آمار ابتلا به موارد ذکر شده
۲. شناسایی بیماران سالمند آسیب پذیر (خطر افتادن، زخم فشاری، عفونت بیمارستانی).
۳. انجام خدمات تشخیصی درمانی ایمن
۴. انجام تلفیق دارویی هنگام بستری و ترخیص بیماران
۵. آموزش عوارض داروها و روش مصرف
۶. مدیریت خطاهای دارویی و داشتن خط مشی آن
۷. دسترسی به داروهای حیاتی در تمامی اوقات شبانه روز

با افزایش سن به طور معمول، میزان بینایی، تحرک، شنوایی، قدرت شناخت، توانایی ادراکی، توانایی های فیزیکی عمومی و استقامت سالمندان کاهش می یابد و نیاز به مراقبت های اساسی دارند.

منبع :

- استانداردهای بیمارستان دوستدار سالمند، معاونت درمان استان اصفهان، مدیریت امور بیمارستانی و تعالی خدمات درمانی، بهار ۱۳۹۴.

شماره تماس در صورت داشتن هرگونه سؤال :

(داخلی ۲۹۵) ۵ - ۳۲۶۰۰۹۶۱ (۰۳۱)

www.chamran.mui.ac.ir

کد پمفلت : A/۱۱/۰۰

- توجه به تغذیه، خواب، بهداشت، پوشاک و تفریح سالمند
 - جابجا نمودن سالمند به طرز صحیح و بدون خشونت
- ### ۳) اخلاق در مراقبت های بالینی و پژوهشی و جلب مشارکت بیمار :

- بیمارستان با ارتقاء سطح آگاهی بیماران و همراهان آنان در زمینه سلامت به ایشان قدرت و امکان مشارکت در اتخاذ تصمیم صحیح در مورد نحوه درمان خود را می دهد.
- بیمارستان در مواردی مثل پژوهش ها، اخذ رضایت نامه از بیماران و محرمانه بودن اطلاعات از ضوابط اخلاقی تبعیت کرده و بیمار را در جریان امور قرار می دهد.

۴) محیط فیزیکی :

- محیط فیزیکی تأثیر بسیاری بر ایمنی و سطح عملکرد سالمندان دارد. در صورت طراحی محیط های مناسب بیمارستانی می توان توانایی عملکرد سالمندان را در بیمارستان حفظ و تقویت نموده و کیفیت زندگی آنها را در مقام ترخیص بهبود بخشید.
- به عواملی مانند رنگ، پله ها، راهرو، درب و پنجره ها، دستگیره ها، تابلوهای راهنما، صندلی، مبلمان، فضای اتاق بستری، اتاق انتظار بیماران، فضای سرویس بهداشتی و حمام، ایجاد محیط خالی از سر و صدا بایستی توجه ویژه نمود و استانداردهای لازم را عملیاتی نمود.